

# Leder

## MELLOM BOKEN OG BØKENE

*... at menneskeslekten – den eneste – holder på å utslette seg selv og at biblioteket for evig blir tilbake: opplyst, ensomt, uendelig, fullkomment urørlig, utstyrt med kostelige bøker, unyttig, uforgjengelig, gåtefullt.*

JORGE LUIS BORGES

Tenkning, studie, undersøkelse – alt dette avleirer et mønster av noe ufullkomment i menneskets bevissthet. Språket, sansene, de i språket flytende refleksjonene, og den helheten de til sammen utgjør som «våre forestillinger», er ingen stabile størrelser en i langvarig tid kan forholde seg til, og det finnes derfor ingen faste kriterier som gjelder mennesket og verden i lengre tid, for hvert øyeblikk innebærer hver sin sannhet.

Og om vi setter oss i selskap med bøker og med oss selv, er det ikke nødvendigvis for å svare på alt det gåtefulle og det mysteriøse i verden, men for stadig å kunne stille opp flere spørsmål, og åpenbare flere av uvitenhetens åpenbaringer, for deretter å kunne skape et øyeblikks flyktige sannhet; dét er litteraturens grublefase: refleksjon over det allerede tenkte, en dyp brønn å rope inn i for å få sin egen stemme tilbake og høre seg selv, for alle våre synsvinkler, tanker, våre emner og skrifter, alt dette er overveielser av de andres funderinger, for tradisjonen er ikke annet enn stadige forvandlinger av det allerede bestående, der det overleverte blir «en integrert del av en visdom som stadig fordypes». Med Gustav Haarnack: «At det skulle finnes noe som en selvstendig tenkning, er ikke bare absurd, men utenkelig. Ingenting er så trett som tenkningen. [...] Det er på andre språklige områder tenkningen beveger seg, ikke sitt eget, den følger oppgatte spor, aller helst nedslitte, oppløste og allerede gjengrodde»<sup>1</sup>.

Å følge oppgatte spor; her er vi kommet inn på et hovedelement i litteraturens tilegningsarbeid: egenart er å føye de andres stier sammen, for deretter å fortape seg i vrimgelen og til slutt stake ut en ny sti, midt iblant de andre, siden «alt språk er lånt og all stil er tilegnet».

For å kaste lys over «andre språklige områder», må disse andre være tilstede, nevnes, siteres og diskuteres, og derfor er det viktig å ta opp enkelte skrifttradisjoner og forfatter-skap – ikke nødvendigvis for presentasjonens skyld, men for å være i selskap med bøker og skrifter.

Her i garasjen har vi en barnslig lek, et forsøk. Vi leker med det vi finner i bøkene eldorado, skriftenes uverden og omverdener – tradisjoner. Men her er vi bare ved begynnelsen, for vi er stadig underveis. Derfor fester vi oss ikke ved det værende – men ved det ustadige. Vi følger oppgatte spor og baner – sammen med de som har tenkt før oss, og de som tenker med oss; for: «det finnes ingen innvendige rop som tillater et brudd på en epokes krav»<sup>2</sup>. *Au petit garage* [A] er viet Jorge Luis Borges, Per Højlholt, Svein Jarvoll og Ole Robert Sunde. God lesning.

<sup>1</sup> Gustav Haarnack, *Livet på landet*, overs. ved Ernst Ernst, Aschehoug, Oslo 2006, fragment 24.

<sup>2</sup> Ole Robert Sunde, *Støvets applaus*. Gyldendal, Oslo 1995, side 31.